

OBSAH

Předmluva k druhému vydání.....	11	Masáž u mentálně postižených osob.....	26
1. MASÁŽ	13	Masáž a dětská mozková obrna	26
1.1. Historie masáže	13	Masáž a produkce tepla.....	27
Masáž v dermatologii	15	Masáž medem – medová masáž.....	27
1.2. Obecná charakteristika masáže	16	Olejevá masáž novorozenců	
Kůže a podkožní vazivo	16	hořčičným olejem.....	28
Svalová tkáň a fascie	16	Masáž seniorů	28
Mechanický účinek masáže	16	Stáří, svalová sarkopenie – úbytek svalové	
Masáž a metabolismus	17	hmoty a možnost restaurace	28
Masáž a krevní tlak	17	■ Rezistentní trénink.....	29
Krevní a lymfatické cévy	17	Masáž, body image a touha po ideálu krásy ...	29
Masáž a nervová soustava.....	17	Některé neobvyklé aplikace masáží,	
Masáž a autonomní nervový systém –		kombinace masáží a komplikace	31
sympatikus a parasympatikus.....	18	Masáž hlavy – skalpu	32
Masáž a tlak na nervy	18	1.4. Základní masážní hmaty	32
Masáž a bolest.....	18	Efloráž	32
Masáž a sportovní výkon	19	Hnětení	32
Obecné zásady masáže	20	Roztírání – tření	33
Masáž a tlak na tkáň	21	Tepání.....	33
Psychologické účinky masáže	21	Chvění	33
Masáž a oxytocin – hormon pohody		Závěrem	33
a mazlení.....	21	1.5. Kontraindikace masáže	34
Masáž, pohybová aktivita a genetika	21	Masáž a onkologické onemocnění	34
Slepý masér.....	22	1.6. Kritické názory na masáž	35
Profesionální poškození masírujícího.....	22	Pochybnosti o účinku masáže –	
1.3. Druhy masáží	22	nejasné účinky masáží.....	35
Klasická masáž – švédská masáž	22	■ Sport.....	35
Reflexní masáž	22	■ Demence.....	36
Orientální masáž	23	■ Masáž a dekubity. Je masáž prováděná	
Čínská masáž	23	za účelem prevence dekubitů škodlivá? ...	36
Indická ájurvéda.....	23	2. STAVBA LIDSKÉHO TĚLA	39
Japonské masážní techniky	23	2.1. Obecná anatomie	39
Thajská masáž	24	2.1.1. Epitely	39
Masáž kameny.....	24	2.1.2. Pojiva	39
Sportovní masáž.....	24	Vazivo	39
Automasáž	25	■ Balet a profesní poškození tkání	39
Perineální masáž	25	Chrupavka.....	41
Masáž a porod.....	25	Kost.....	41
Masáž a těhotenství.....	25	2.1.3. Svalová tkáň	41
Kosmetická masáž.....	25	Hladké svalstvo.....	43
Ledová masáž – chladová masáž	25	Příčně pruhované svalstvo kosterní.....	43
Hluboká frikční masáž.....	26	Příčně pruhované svalstvo srdeční.....	43
Hluboká tkáňová masáž.....	26	2.1.4. Nervová tkáň	43
Masáž u předčasně narozených dětí	26	Skladba nervového vlákna.....	45

2.2.	Anatomické názvosloví	45	■ Sedací kost, <i>os ischii</i>	93
2.2.1.	Obecná terminologie hlavních částí lidského těla	45	■ Stydká kost, <i>os pubis</i>	93
2.2.2.	Roviny	46	Kosti volné dolní končetiny	94
2.2.3.	Směry	46	■ Stehenní kost, <i>femur</i>	94
	Základní směry.....	46	■ Čěška, <i>patella</i>	94
	Přídavné směry na končetinách	47	Kosti bérce, <i>ossa cruris</i>	94
	Směry na páteři.....	47	■ Holenní kost, <i>tibia</i>	94
2.3.	Osteologie	47	■ Lýtková kost, <i>fibula</i>	94
2.3.1.	Popis a tvar kostí	47	Kosti nohy, <i>ossa pedis</i>	94
2.3.2.	Stavba kostí	47	■ Zánártní kosti, <i>ossa tarsi</i>	94
2.3.3.	Vývoj a růst kostí	49	■ Nártní kosti, <i>ossa metatarsi</i>	94
2.3.4.	Cévy a nervy kostí	49	■ Kosti prstů nohy, <i>ossa digitorum</i>	97
			Asymetrie částí kostry a dětský věk	97
3.	KOSTRA, SKELETON	51	4. SPOJENÍ KOSTÍ	99
3.1.	Lebka, <i>cranium</i>	51	Vlastnosti chrupavky.....	99
	Novorozenecká lebka.....	57	Pomocná zařízení kloubů	99
3.2.	Kostra trupu	57	Cévní zásobení kloubů.....	100
3.2.1.	Páteř, <i>columna vertebrarum</i>	57	Uspořádání a druhy kloubů	100
	Obratle, <i>vertebrae</i> , povšechný popis	57	Typy kloubů podle tvaru	
	Krční obratle C ₃ až C ₇ – klasický popis	58	kloubních ploch.....	100
	Krční obratle a závrať	63	Pohyby v kloubech	100
	Hrudní obratle.....	66	Postavení kloubů	102
	Bederní obratle	66	Kloubní vůle.....	102
	Spojení na páteři.....	66	4.1. Kloubní spojení kostí horní končetiny	103
	■ Meziobratlové destičky – ploténky (disky), <i>disci intervertebrales</i>	66	4.1.1. Sternoklavikulární a akromioklavikulární kloub, <i>articulatio sternoclavicularis et acromioclavicularis</i>	103
	■ Vazy páteře, <i>ligamenta</i>	67	4.1.2. Ramenní kloub, <i>articulatio humeri</i>	103
	■ Meziobratlové klouby, <i>articulationes intervertebrales</i>	68	4.1.3. Loketní kloub, <i>articulatio cubiti</i>	105
	Kraniovertebrální spojení.....	68	4.1.4. Dolní radioulnární kloub, <i>articulatio radioulnaris distalis</i>	107
	■ Pohyby v krční páteři	72	4.1.5. Klouby ruky, <i>articulationes manus</i>	107
	■ Gravitační centrum hlavy a krční páteř...72		Karpální vaz a karpální tunel.....	109
	Funkční anatomie páteře	79	4.1.6. Klouby prstů, <i>articulationes digitorum</i>	110
	■ Skolióza.....	79	4.2. Kloubní spojení kostí dolní končetiny	112
	■ Masáž	81	4.2.1. Kloubní spojení pánve	112
	■ Zakřivení zad	81	Křížokyčelní kloub,	
	Pohyblivost páteře.....	81	<i>articulatio sacroiliaca</i>	112
	■ Předklony a záklony.....	81	■ Lupavá kyčel	112
	■ Rotace	85	Stydká spona, <i>symphysis pubica</i>	112
	■ Pérovací pohyby	85	Vazivová spojení pánve	113
	■ Úklony	85	Sakroiliakální kloub a délka	
3.2.2.	Kosti a klouby hrudního koše	87	dolní končetiny	113
	Hrudní kost, <i>sternum</i>	87	4.2.2. Klouby volné dolní končetiny	118
	Žebra, <i>costae</i>	87	Kyčelní kloub, <i>articulatio coxae</i>	118
3.3.	Kosti horní končetiny	90	Kolenní kloub, <i>articulatio genus</i>	118
	Klíční kost, <i>clavicula</i>	90	Tibiofibulární kloub,	
	Lopatka, <i>scapula</i>	90	<i>articulatio tibiofibularis proximalis</i>	121
	Pažní kost, <i>humerus</i>	90	■ <i>Membrana interossea cruris</i>	121
	Vřetenní kost, <i>radius</i>	90	■ <i>Syndesmosis tibiofibularis</i>	121
	Loketní kost, <i>ulna</i>	90	Klouby nohy, <i>articulationes pedis</i>	121
	Kosti ruky, <i>ossa manus</i>	90	<i>Sinus tarsi</i> , tarzální kanál	123
3.4.	Kosti dolní končetiny	93		
	Pánevní kost, <i>os coxae</i>	93		
	■ Kyčelní kost, <i>os ilium</i>	93		

Svaly odpovědné za pohyby v kloubech nártu.....	123
Osa nohy.....	126
Usilovný běh a poruchy dolních končetin.....	126
5. SVALOVÁ SOUSTAVA, SYSTEMA MUSCULORUM	129
5.1. Obecná charakteristika příčně pruhované svalové tkáně kosterní	129
Fyziologické údaje.....	130
Části svalu.....	131
Skladba svalu.....	131
Šlacha, <i>tendo</i>	131
Vnější tvar svalu.....	131
Svalová mechanika.....	133
Funkce kosterních svalů.....	133
Svaly tonické a fázické.....	134
Svalová a kloubní fyziologická blokáda ...	134
Svalový metabolismus.....	134
Únava svalu – příčiny.....	135
Svalové poškození vyvolané cvičením – opožděná svalová bolest.....	135
Chronické srdeční selhání a svalová kapilární denzita.....	136
Aerobní a anaerobní trénink.....	136
Inervace svalů.....	136
■ Motorická inervace.....	137
■ Senzitivní inervace.....	137
■ Vegetativní inervace.....	138
Cévní zásobení svalů, nervosvalové hily....	138
Svalová povázka, <i>fascia</i>	139
Šlachové pochvy, <i>vaginae tendinum</i>	140
Tíhové váčky, <i>bursae synoviales</i>	140
5.2. Patofyziologické stavy svalové tkáně	141
Kontraktura.....	141
Svalová křeč.....	141
Svalový revmatismus.....	141
Fibromyalgie.....	141
Pasivní svalové ztuhnutí.....	145
Myogelóza.....	145
Myofasciální bolestivý syndrom.....	145
Regenerace svalů.....	146
Svalová dystrofie.....	146
Poliomyelitida.....	146
Atrofie svalu.....	146
Hypertrofie a hyperplazie svalu.....	146
Sval a sport.....	147
Svalová síla.....	147
Sval a poškození teplem – přehřátím.....	148
Svalové spouštěcí body.....	148
Taping (tape, tejp).....	148
Cervikální dystonie.....	148
Nitrosvalový hematom.....	149
Svalová hmota a stárí, sarkopenie.....	149
Postura – postoj.....	149
Spasmus.....	150
Masáž a sval.....	150
Svaly, sport a bolest.....	150
Svaly a vodní prostředí.....	150
Svalová mánie.....	150
Ruptury svalů a šlach, manuální lymfodrenáž a klasická masáž.....	151
■ Terapie parciálních trhlín svalu.....	151
5.3. Svaly jednotlivých tělních krajín	152
5.3.1. Svaly hlavy, <i>musculi capitis</i>	152
Svaly mimické, <i>musculi faciei</i>	152
Svaly žvýkácké, <i>musculi masticatorii</i>	155
Fascie hlavy, <i>fasciae capitis</i>	157
5.3.2. Svaly krku, <i>musculi colli</i>	157
<i>Platysma</i>	157
<i>Musculus sternocleidomastoideus</i>	157
Svaly jazyky.....	159
<i>Musculi scaleni</i>	159
Prevertebrální svaly.....	159
■ <i>Musculus rectus capitis lateralis</i>	159
■ <i>Musculus rectus capitis anterior</i>	159
5.3.3. Svaly hrudníku, <i>musculi thoracis</i>	165
Svaly na přední a boční straně hrudníku... 165	
■ Velký sval prsní, <i>musculus pectoralis major</i>	165
■ Malý sval prsní, <i>musculus pectoralis minor</i>	167
■ Podklíčkový sval, <i>musculus subclavius</i> ... 171	
■ Pilovitý sval přední, <i>musculus serratus anterior</i>	171
■ Vztahy svalů vůči lopatce.....	171
■ Zevní mezižeberní svaly, <i>musculi intercostales externi</i>	173
■ Vnitřní mezižeberní svaly, <i>musculi intercostales interni</i>	173
■ Nejvnitřnější mezižeberní svaly, <i>musculi intercostales intimi</i>	173
Fascie hrudních svalů, <i>fasciae thoracis</i>	173
5.3.4. Svaly břišní stěny, <i>musculi abdominis</i>	173
Čtyřhranný sval bederní, <i>musculus quadratus lumborum</i>	173
Ventrální skupina břišních svalů.....	174
■ Příčný sval břišní, <i>musculus rectus abdominis</i>	174
■ Sval jehlanovitý, <i>musculus pyramidalis</i> ... 174	
Laterální skupina břišních svalů.....	174
■ Zevní šikmý sval břišní, <i>musculus obliquus externus abdominis</i>	174
■ Vnitřní šikmý sval břišní, <i>musculus obliquus internus abdominis</i>	175
■ Příčný sval břišní, <i>musculus transversus abdominis</i>	175
Fascie břišní stěny, <i>fasciae abdominis</i>	175
Pochva příčných svalů břišních, <i>vagina musculorum rectorum</i>	177

5.3.5. Tříselný kanál, <i>canalis inguinalis</i>	177	5.4. Svaly horní končetiny, <i>musculi membri superioris</i>	213
5.3.6. Bránice, <i>diaphragma, fren</i>	177	5.4.1. Svaly ramene a lopatky, <i>musculi humeri et scapulae</i>	213
5.3.7. Svaly zádové, <i>musculi dorsi</i>	179	Sval deltový, <i>musculus deltoideus</i>	213
Svaly a růstové difference.....	179	Sval nadhřebenový, <i>musculus</i> <i>supraspinatus</i>	213
Bolesti zad	180	Sval podhřebenový, <i>musculus</i> <i>infraspinatus</i>	216
Povrchové zádové svaly	181	Malý sval oblý, <i>musculus teres minor</i>	216
■ Spinohumerální svaly	181	Velký sval oblý, <i>musculus teres major</i>	216
■ Spinokostální svaly.....	185	Podlopatkový sval, <i>musculus</i> <i>subscapularis</i>	216
Hluboké zádové svaly – svaly autochtonní	190	5.4.2. Svaly paže, <i>musculi brachii</i>	217
■ Svaly spinotransverzálního systému	190	Svaly na ventrální straně	217
■ Svaly sakrospinálního systému.....	190	■ Dvuhlavý pažní sval, <i>musculus</i> <i>biceps brachii</i>	222
■ Svaly transverzospinálního systému.....	191	■ Vnitřní pažní sval, <i>musculus</i> <i>coracobrachialis</i>	222
■ Subokcipitální svaly	196	■ Pažní sval, <i>musculus brachialis</i>	222
Subokcipitální svaly – vzájemné působení na krční páteř	199	Svaly na dorzální straně paže	223
Bolesti v subokcipitální krajině	199	■ Trojhlavý pažní sval, <i>musculus</i> <i>triceps brachii</i>	223
Whiplash poranění	200	■ <i>Musculus anconeus</i>	223
Hyperextenze krku – whiplash	200	■ Základní pohyby v loketním kloubu	223
Hyperflexe krku – whiplash.....	200	5.4.3. Svaly předloktí, <i>musculi antebrachii</i>	223
Thorakální whiplash	201	Ventrální skupina svalů.....	223
Přehled funkcí svalů, které ovlivňují klouby páteře.....	201	■ Povrchová vrstva	227
Svaly zúčastněné při dýchání	202	■ Druhá vrstva	228
Funkční propojení svalů	202	■ Třetí vrstva	228
■ Svalová smyčka	202	■ Čtvrtá vrstva.....	228
■ Svalový řetězec.....	202	Dorzální skupina svalů.....	231
Svalové řetězce trupu – zřetězení	202	■ Povrchová vrstva	231
■ Přední nezkřížený řetězec	202	■ Hluboká vrstva	231
■ Zadní nezkřížený řetězec	206	Radiální skupina svalů	234
■ Zadní zkřížený široký řetězec	206	■ Povrchové svaly.....	234
■ Přední zkřížený široký řetězec.....	206	5.4.4. Svaly ruky, <i>musculi manus</i>	235
■ Svalový řetězec při stožení rukou	206	Svaly palcového valu	235
■ Svalový řetězec při opěrném stožení dvěma holemi	206	Svaly malíkové skupiny – hypothenaru....	235
■ Řetězec svalů působící při „váze“ – svaly aktivující a udržující při stožení na levé dolní končetině.....	206	Střední dlaňový prostor	237
■ Řetězec paže–hrudník	206	Šlachové pochvy, <i>vaginae tendinum</i>	245
■ Řetězec mezi pánví a femurem.....	206	5.5. Svaly dolní končetiny	245
■ Svalový řetězec mezi břišní stěnou, pánví a dolní končetinou.....	206	5.5.1 Svaly na přední straně kyčelního kloubu	245
■ Aktivace různých jiných řetězců	206	Velký bederní sval, <i>musculus psoas</i> <i>major</i>	245
Fascie zad, <i>fasciae dorsi</i>	206	■ Malý bederní sval, <i>musculus psoas</i> <i>minor</i>	245
■ Povrchová fascie zad	206	Kyčelní sval, <i>musculus iliacus</i>	245
■ Hluboká fascie zad	209	5.5.2. Svaly na zadní straně kyčelního kloubu....	249
5.3.8. Svaly hráze, <i>musculi perinei</i>	209	Velký hýžděvý sval, <i>musculus gluteus</i> <i>maximus</i>	249
Svaly pánevního dna ženy.....	209	Střední hýžděvý sval, <i>musculus gluteus</i> <i>medius</i>	250
■ Zdvihač řitě, <i>musculus levator ani</i>	209	Malý hýžděvý sval, <i>musculus gluteus</i> <i>minimus</i>	250
■ Kostrční sval, <i>musculus coccygeus</i>	209		
Vlastní svaly hráze	210		
■ <i>Musculus transversus perinei</i> <i>profundus</i>	210		

Napínač široké povázky, <i>musculus tensor fasciae latae</i>	250
5.5.3. Svaly pelvitrochanterické.....	251
Hruškovitý sval, <i>musculus piriformis</i>	251
Vnitřní ucpávač, <i>musculus obturatorius internus</i>	251
■ Horní dvojité sval, <i>musculus gemellus superior</i>	258
■ Dolní dvojité sval, <i>musculus gemellus inferior</i>	258
Čtyřhranný sval stehenní, <i>musculus quadratus femoris</i>	258
5.5.4. Svaly stehna.....	258
Svaly ventrální	258
■ Krejčovský sval, <i>musculus sartorius</i>	258
Čtyřhlavý sval stehenní, <i>musculus quadriceps femoris</i>	258
■ Obrna <i>musculus quadriceps femoris</i>	259
■ Q úhel	264
Svaly dorzální – hamstringy.....	264
■ Dvouhlavý sval stehenní, <i>musculus biceps femoris</i>	264
■ Sval pološlašitý, <i>musculus semitendinosus</i>	264
■ Sval poloblanitý, <i>musculus semimembranosus</i>	264
■ Inervace, míšní kořeny L5, S1, S2	264
Funkce a poranění hamstringů.....	264
Poranění hamstringů a olympijské hry ...	265
Skupina svalů na mediální straně stehna, <i>musculi adductores</i>	265
■ Štíhlý sval, <i>musculus gracilis</i>	265
■ Hřebenový sval, <i>musculus pectineus</i>	270
■ Dlouhý přitahovač, <i>musculus adductor longus</i>	270
■ Krátký přitahovač, <i>musculus adductor brevis</i>	270
■ Velký přitahovač, <i>musculus adductor magnus</i>	270
■ Zevní ucpávač, <i>musculus obturatorius externus</i>	270
■ <i>Musculi obturatorii</i>	271
■ Obrna <i>nervus obturatorius</i>	271
5.5.5. Svaly bérce, <i>musculi cruris</i>	271
Ventrální skupina svalů bérce, <i>musculi extensores cruris</i>	271
■ Přední holenní sval, <i>musculus tibialis anterior</i>	271
■ Dlouhý natahovač palce, <i>musculus extensor hallucis longus</i>	273
■ Dlouhý natahovač prstů, <i>musculus extensor digitorum longus</i>	273
Svaly podél fibuly, <i>musculi peronei (fibulares)</i>	273
■ Dlouhý sval lýtkový, <i>musculus peroneus (fibularis) longus</i>	273
■ Krátký sval lýtkový, <i>musculus peroneus (fibularis) brevis</i>	273
Dorzální skupina svalů bérce	275
■ Povrchová vrstva svalů lýtky.....	275
■ Hluboká vrstva svalů lýtky.....	283
5.5.6. Svaly nohy, <i>musculi pedis</i>	288
Dorzální skupina svalů nohy.....	288
Plantární skupina – svaly chodidla	289
■ Svaly palce	289
■ Svaly malíku – malíkového valu.....	289
■ Svaly středního plantárního prostoru.....	289
Pochvy šlach, <i>vaginae tendinum</i>	296
Osteofasciální prostory a fascie	
dolní končetiny	296
Klenba nožní.....	296
■ Váhová zátěž a klenba nohy	297
■ Vady nohy.....	303
■ Hallux valgus	303
■ Obrna – ochabnutí svalů chodidla.....	303
Podkožní tuková tkáň – tukový polštář plosky nohy	307
Amputace končetin a péče o amputované pahýly.....	307
■ Změny pahýlu.....	307
■ Péče o kůži a masáže	310
■ Fantomová bolest	310
■ Taktilní diskriminační trénink a masáž	311
■ Reflexní technika.....	312
5.6. Přehled hlavních svalů, které ovlivňují klouby končetin	312
Pohyby lopatky	312
Ramenní kloub	312
Loketní kloub.....	312
Předloktí	313
Pohyby v zápěstí	313
Pohyby palce ruky	313
Pohyby prstů ruky	313
Kyčelní kloub	313
Kolenní kloub	314
Horní kloub zánártní – hlezenní kloub ...	314
Dolní kloub zánártní	314
5.7. Stabilizace páteře	314
■ Iniciace chůze	315
6. CÉVNÍ SYSTÉM, SYSTEMA VASORUM	317
6.1. Základní anatomická charakteristika.....	317
6.2. Malý a velký krevní oběh.....	317
6.3. Tepny, <i>arteriae</i>	318
6.4. Žíly, <i>venae</i>	327
6.4.1. Systém žil horní duté žíly	327
Hluboké žíly horní končetiny	327
Povrchové žíly horní končetiny	327

6.4.2. Systém žil dolní duté žíly.....	327	■ Hrudní sestava.....	376
Hluboké žíly dolní končetiny.....	327	■ Sestava pro šíji a hlavu.....	376
Povrchové žíly dolní končetiny.....	328	■ Pánevní sestava.....	376
6.4.3. Žilní odtok ze zádového svalstva.....	328	Vazivová masáž.....	376
7. NERVOVÝ SYSTÉM, SYSTEMA NERVORUM.....	333	Periostální masáž.....	377
7.1. Hřbetní mícha, <i>medulla spinalis</i>	335	Kožní reakce na reflexní masáž.....	377
7.1.1. Hlavové nervy.....	335	Hyperalgické zóny.....	377
■ Obrna <i>nervus accessorius</i>	339	Hyperalgické interdigitální řasy podle Lewita.....	377
7.1.2. Míšní (spinální) nervy.....	339	Masáž reflexních zón na noze.....	381
Dorzální větve míšních nervů.....	341	7.4. Anatomie úžinových syndromů – entrapment syndromů (komprese svaly, kostmi, vazy).....	381
Ventrální větve míšních nervů.....	343	Horní hrudní apertura.....	381
Obrny motorických komponent některých hlavních periferních nervů.....	343	Horní končetina.....	383
■ <i>Nervus axillaris</i>	347	Dolní končetina.....	389
■ <i>Nervus musculocutaneus</i>	347	8. KŮŽE, CUTIS, DERMA.....	391
■ <i>Nervus medianus</i>	347	Anatomie kůže.....	391
■ <i>Nervus ulnaris</i>	353	8.1. Pokožka, <i>epidermis</i>	391
■ <i>Nervus radialis</i>	353	8.2. Škára, <i>corium, dermis</i>	392
Ventrální větve hrudních míšních nervů... 353		8.3. Podkožní vazivo, <i>tela subcutanea,</i> <i>hypodermis</i>	393
Ventrální větve bederních nervů.....	357	8.4. Cévní zásobení kůže.....	393
Ventrální větve sakrálních nervů.....	357	■ Lymfatické cévy.....	393
■ <i>Nervus gluteus superior</i>	357	8.5. Inervace kůže.....	395
■ <i>Nervus gluteus inferior</i>	357	8.6. Kožní reliéf.....	395
■ <i>Nervus ischiadicus</i>	357	Ohybové rýhy, <i>lineae flexionis</i>	395
■ <i>Nervus peroneus (fibularis) communis</i> ... 357		Hmatové lišty, <i>cristae cutis</i>	395
■ <i>Nervus tibialis</i>	357	Hmatové polštářky, <i>toruli tactiles</i>	395
■ <i>Nervus pudendus</i>	357	Linie štěpnosti.....	395
Chronická bolest.....	359	8.7. Barva kůže.....	396
■ Léze brachiálního plexu.....	359	8.8. Kožní změny během života.....	396
■ Lumboischiadický syndrom.....	359	Vrásky.....	396
Vertebromedulární topografie.....	361	Strie.....	397
■ Definice míšního segmentu.....	361	8.9. Deriváty pokožky.....	397
■ Vertebromedulární topografie.....	361	Mazové žlázy.....	397
Poranění míchy a léze míšních nervů.....	362	Potní žlázy.....	397
Traumatické léze a zlepšení.....	366	Aromatické žlázy.....	398
7.2. Autonomní nervový systém.....	371	Mléčná žláza.....	398
7.3. Headovy zóny a reflexní terapie.....	372	8.10. Bariérové vlastnosti kožního povrchu.....	399
7.3.1. Projekce Headových zón – projekce orgánů na míšní segmenty.....	372	8.11. Kožní prekancerózy a nádory.....	399
7.3.2. Reflexní masáž.....	375	8.12. Kosmetická masáž.....	400
Segmentová masáž.....	375		
■ Zádová sestava.....	376	Literatura.....	403
		Rejstřík.....	421